

Kaupunkiseutujen kehityskuva ja kehittäminen

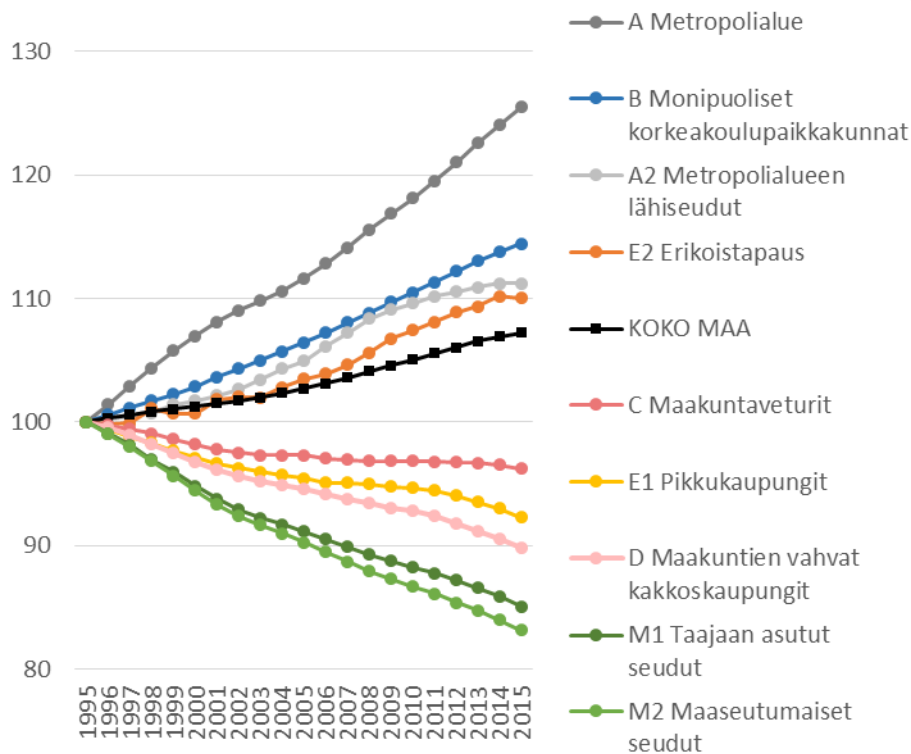
Satu Tolonen ja Janne Antikainen

TOIMINNALLISET ALUEET JA KASVUVYÖHYKKEET SUOMESSA (ToKaSu)
VNK TEAS hanke

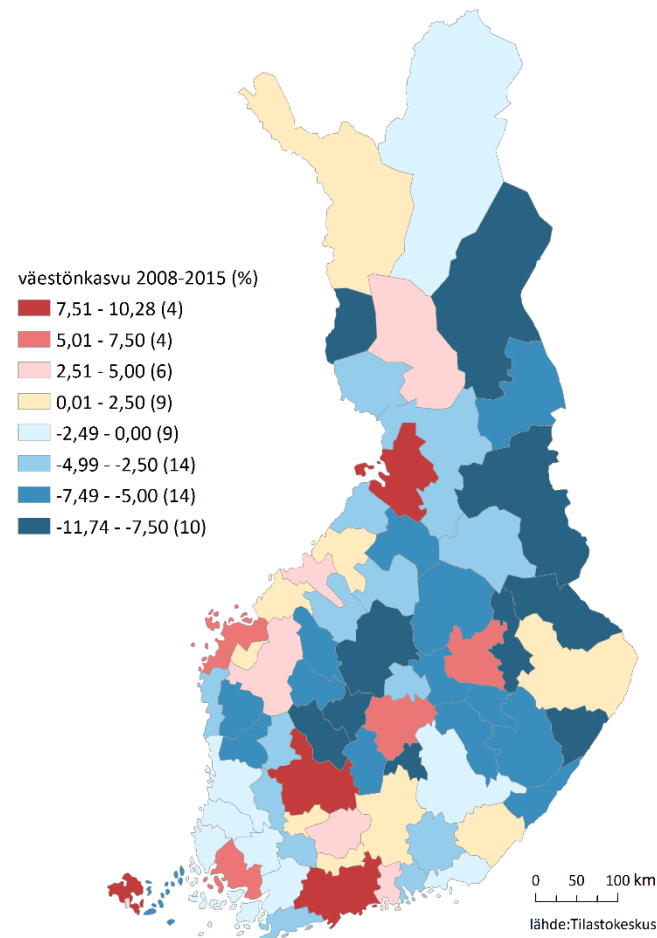
Työpaja | 13.6.2016

MDI

Väestö

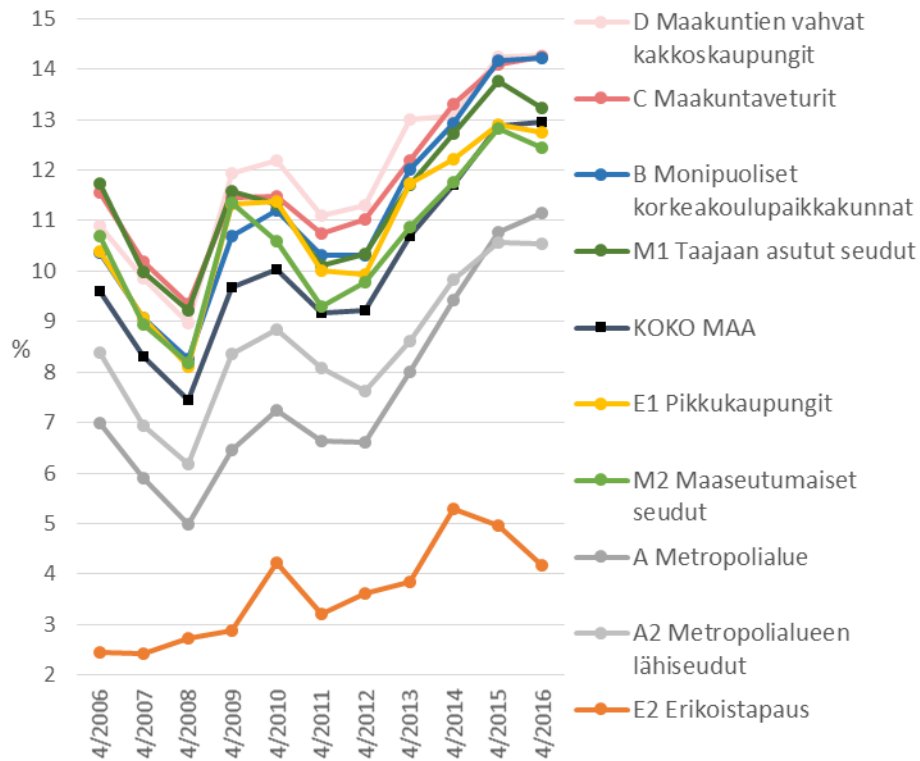

Väestönkehitys 1995-2015 (1995=100). Lähde: Tilastokeskus

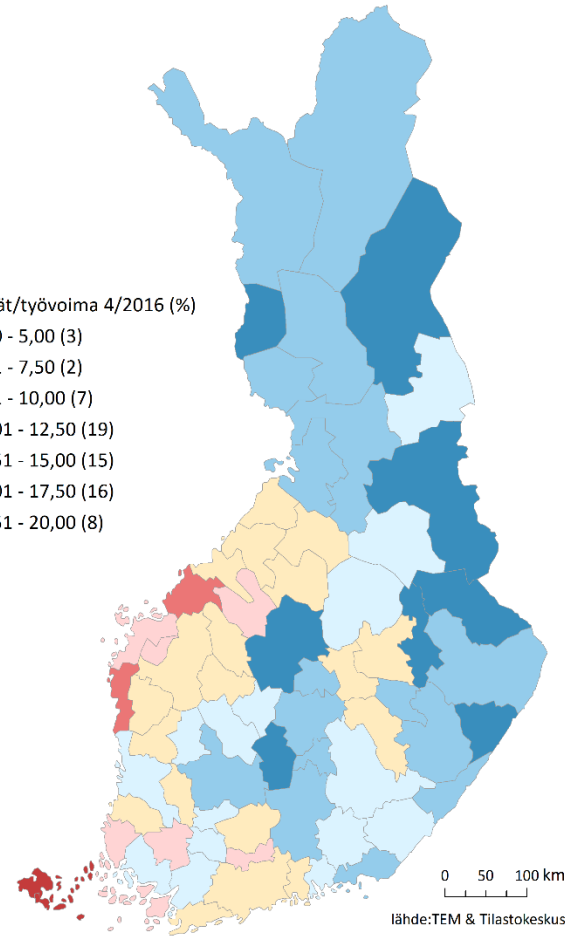
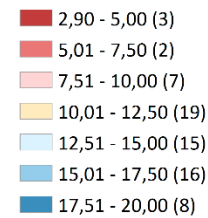
Väestönkehitys 2008-2015 (%). Lähde: Tilastokeskus

Työ

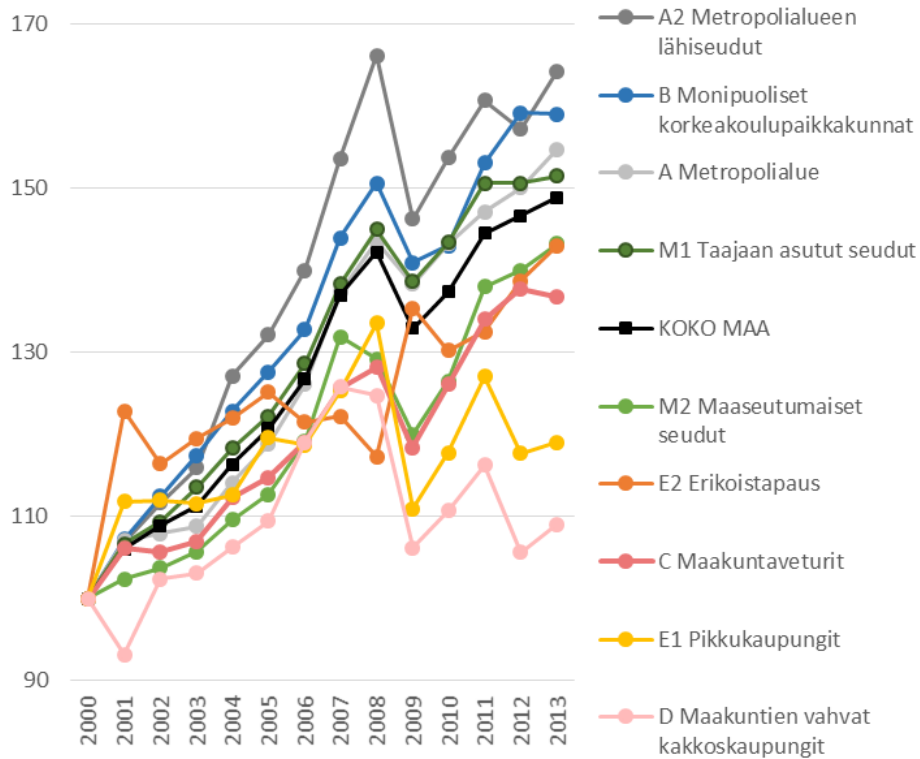
Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta huhtikuu 2006 - huhtikuu 2016.
Lähde: TEM & Tilastokeskus

työttömät/työvoima 4/2016 (%)

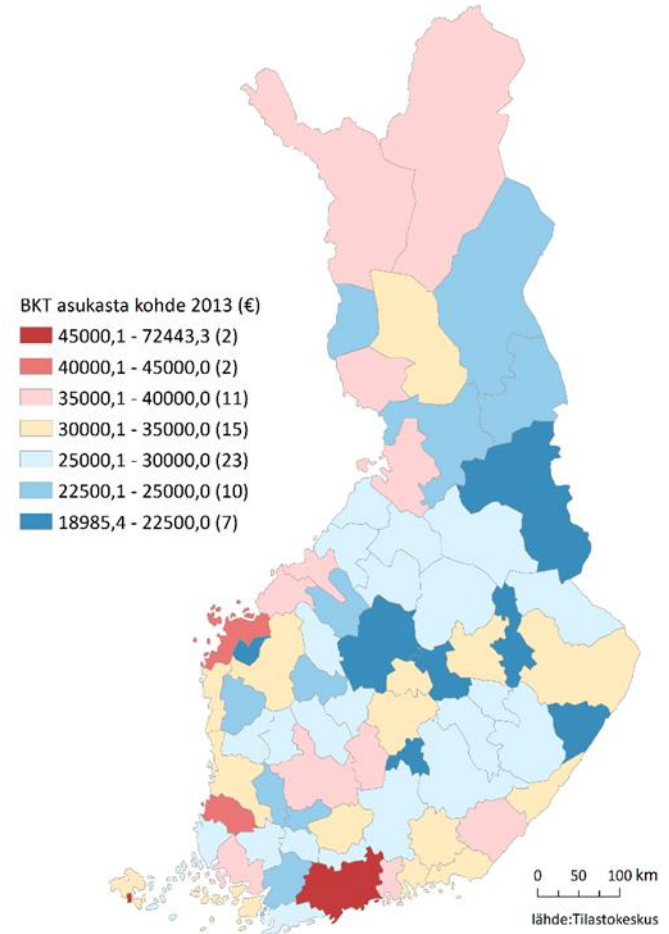

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta huhtikuussa 2016.
Lähde: Tilastokeskus & TEM

Aluetalous

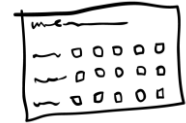

Bruttokansantuotteen kehitys 2000-2013 (2000=100). Lähde: Tilastokeskus

Bruttokansantuote asukasta kohden 2013. Lähde: Tilastokeskus

Tulevaisuuden kunta -kysely

24.5.2016 kysely liikkeelle:

11 292 kyselyn vastaanottajaa Manner-Suomen **297** kunnasta

9 345 kunnanvaltuutettua **291** kunnasta

1 947 johtavaa viranhaltijaa **297** kunnasta

6.6. klo 15 mennessä:

2786 vastaajaa (**2236** vastannut loppuun asti) **297** kunnasta

2048 kunnanvaltuutettua

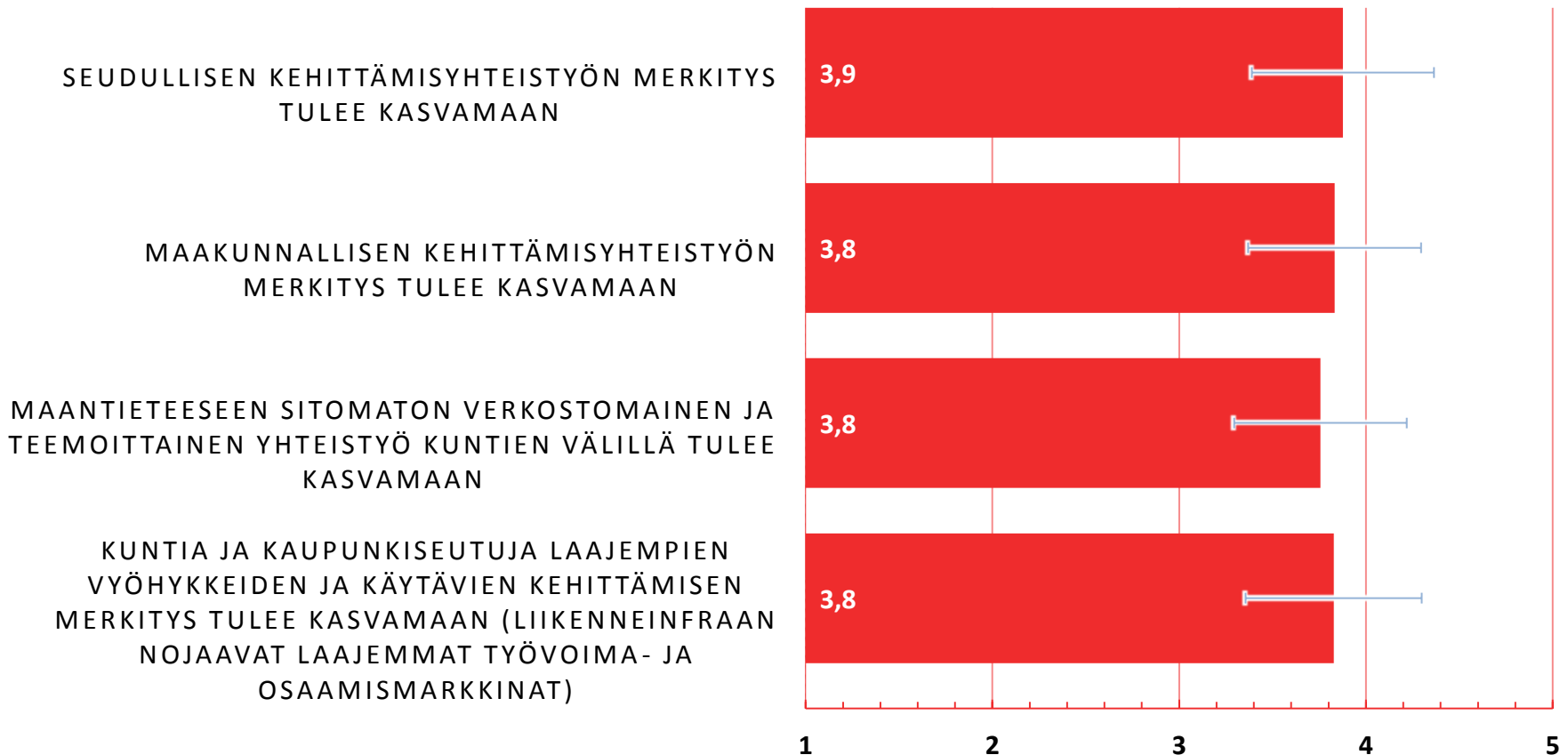
738 viranhaltijaa

25 % vastausprosentti

Kehittämistyön luonteen muutos kunnissa

Arvioi seuraavien kehittämistyön luonnetta koskevien muutosten merkitystä kuntasi kannalta.

1 = Täysin eri mieltä; 5 = Täysin samaa mieltä

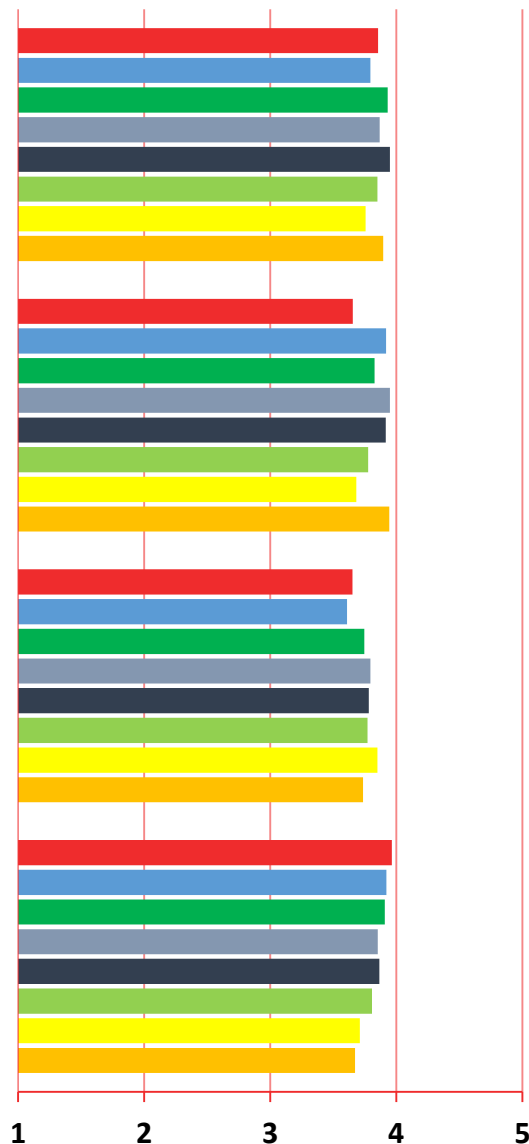

SEUDULLISEN KEHITTÄMISYHTEISTYÖN
MERKITYS TULEE KASVAMAAN

MAAKUNNALLISEN
KEHITTÄMISYHTEISTYÖN MERKITYS
TULEE KASVAMAAN

MAANTIETEeseen SITOMATON
VERKOSTOMAINEN JA TEEMOITTAINEN
YHTEISTYÖ KUNTIEN VÄLILLÄ TULEE
KASVAMAAN

KUNTIA JA KAUPUNKISEUTUJA
LAAJEMPIEN VYÖHYKKEIDEN JA
KÄYTTÄVIEN KEHITTÄMISEN MERKITYS
TULEE KASVAMAAN (LIIKENNEINFRAAN
NOJAAVAT LAAJEMMAT TYÖVOIMA- JA
OSAAMISMARKKINAT)

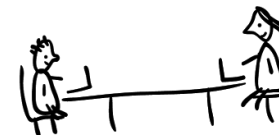

- A Metropolialue
- A2 Metropolialueen lähiseudut
- B Monipuoliset korkeakoulupaikkakunnat
- C Maakuntaveturit
- D Maakuntien vahvat kakkoskaupungit
- E1 Pikkukaupungit
- M1 Taajaan asutut seudut
- M2 Maaseutumaiset seudut

Haastattelukierros 39 kaupunkiseudulle:
kasvuvyöhykkeet ja verkostot osana
kaupungin strategista kehittämistä

Kasvuvyöhykkeet ja verkostot osana kaupungin strategista kehittämistä

Haastattelukierros 39 kaupunkiseudulle kaupunkien kehittämisestä vastaaville viranhaltijoille (kehittämisjohtaja / elinkeinojohtaja / kaupunginjohtaja):

39 haastateltavaa

35 haastattelua toteutettu

20 h 12 min keskustelua

Espoo
Hamina
Helsinki
Hyvinkää
Hämeenlinna
Iisalmi
Imatra
Joensuu
Jyväskylä
Jämsä
Järvenpää
Kajaani
Kemi

Kokkola
Kotka
Kouvola
Kuopio
Lahti
Lappeenranta
Mikkeli
Oulu
Pietarsaari
Pori
Porvoo
Raahe
Rauma

Riihimäki
Rovaniemi
Salo
Savonlinna
Seinäjoki
Tampere
Tornio
Turku
Uusikaupunki
Vaasa
Vantaa
Varkaus
Äänekoski

Tunnistettuja vyöhykkeitä

Kansalliset ja kansainväliset vyöhykkeet:

- Suomen kasvukäytävä
- Pohjoinen kasvukäytävä (E-18 vs. laajempi Etelä-Suomen kaupunkeja kytkevä yhteistyö)
- Perämerenkaari (Bothnian Corridor) + meripohjolakivyöhyke
- Arctic Europe -kasvuvyöhyke (Luulaja-Tromssa -yhteistyöstä ponnistanut vähemmän rajautuva Pohjoinen ulottuvuus)
- Etelä-Karjalasta Viipuri-Pietari – suuntainen vyöhyke
- Tornionlaakson vyöhyke
- HUOM! ”Digital highway”

Maakuntien väliset kasvuvyöhykkeet:

- Tampere-Lahti-Kouvola-Kotka
- Etelä-Saimaa ”matkailuvyöhyke”
- Pietarsaari-Kokkola kasvuvyöhyke
- Oulu-Kokkola-Vaasa (8-tie)
- Metropoli-Lahti -vyöhyke
- LOURA (osa Pohjoista kasvuvyöhykettä)
- Tampere-Orivesi-Jämsä-Jyväskylä
- Salpauselän palveluvyöhyke: Pirkanmaa, Päijät-Häme, Kymenlaakso

Tunnistettuja sisäisiä vyöhykkeitä

Maakuntien sisäiset (kaupunkien väliset) kasvuvyöhykkeet:

- Lappeenranta-Imatra kaksoiskaupunki
- Symmetrinen maakunta ja seutu (Pohjois-Karjala sekä Joensuu + lähikunnat 9-tie ja 6-tie)
- Varkaus-Kuopio-Iisalmi –käytävä (5-tie)
- Jämsä-Jyväskylä-Äänekoski

Kaupunkiseudun sisäiset vyöhykkeet:

- Metropolialue (ympäryskunnista suuntaus Helsinkiin ja kytkeytyminen sitä kautta)
- Symmetrinen kaupunki (Joensuu)
- Keskuskaupunkien 360° -yhteistyö
- Kajaani-Sotkamo
- Oulun eteläinen

Kasvuvyöhykkeiden merkitys

- **Riittävän vahvat maakuntakeskukset toimivat varsin itsenäisesti**
- **Suurin merkitys keskisuurille kaupungeille ja maakuntien kakkoskaupungeille sekä etelän seutukaupungeille kytkeytyä liikennejärjestelmän valtimoihin ja imuun mukaan**
- **Pääpaino strategisessa työssä**
 - Edunvalvonta ja yhteinen ääni – huomio ja statusarvo kansallisesti ja yhä enemmän EU:n suuntaan (TEN-T verkko kaikkein vahvimmin esillä)
 - Katse yli rajojen (osaoptimoinnin vähentäminen) ja ”flow -ajattelu” (erilaisiin virtoihin kytkeytyminen)
 - Tulevaisuusnäkyvä, profiili, roolitus
- **Liikennejärjestelmä ja sen välityskyky korostuu**
- **Vyöhykkeellä on merkitystä arjen kehittämistyössä, kun on riittävästi luontaisia virtoja ja kasvupotentiaalia:** erit. pendelöinti, työvoiman liikkuvuus, yritysten ja muiden organisaatioiden (erit. oppilaitokset ja osaaminen) väliset verkostot / yhteiset intressit